

Hallituksen esitys Eduskunnalle Venäjän federaation kanssa yhteistyöstä Murmanskin alueella, Karjalan tasavallassa, Pietarissa ja Leningradin alueella tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Venäjän kanssa 20 päivänä tammikuuta 1992 tehdyn sopimuksen yhteistyöstä Murmanskin alueella, Karjalan tasavallassa, Pietarissa ja Leningradin alueella. Sopimuksen mukaan Suomen ja Venäjän hallitukset sitoutuvat edistämään kahdenvälistä yhteistyötä alueellisella ja paikallisella tasolla. Suomen hallitus sitoutuu osallistumaan yhteistyön kustannuksiin tähän tarkoitukseen kunakin varainhoitovuonna varattujen määrärahojen puitteissa. Venäjän hallitus sitoutuu parantamaan suomalais-

ten yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytyksiä sopimuksen tarkoittamilla yhteistyöalueilla. Sopimuksen toteuttamista valvoo hallitustenvälinen lähialueyhteistyön kehittämisryhmä.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtiosisäisestä hyväksymisestä.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohdana kuin sopimuskin.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Suomen pohjoisissa ja itäisissä lääneissä on viime vuosina aktiivisesti pyritty yhteistyöhön Murmanskin, Karjalan ja nykyisen Pietarin alueiden kanssa. Venäjän alueelliset ja paikalliset viranomaiset ovat omalta osaltaan pyrkineet solmimaan suoria yhteyksiä Suomen eri viranomaisasojen kanssa. Lähialueyhteistyön tarpeita samoin kuin eri lääneissä ja kunnissa toteutettuja hallinnollisia järjestelyjä koskevan selvityksen nojalla lähialueyhteistyö päätettiin kesällä 1991 sisällyttää hallituksen Keski- ja Itä-Eurooppa -toimintaohjelmaan. Samalla päätettiin selvittää mahdollisuudet lähialueyhteistyötä koskevan sopimuksen tekemiseen Venäjän kanssa.

Sopimusjärjestelyn haluttiin kattavan alueel-

listen ja paikallisten viranomaisten harjoittaman lähialueyhteistyön lisäksi myös ympäristöalan, maatalouden ja elintarviketuotannon sekä koulutusalan yhteistyön, jota koskevia hankkeita oli jo toteutettu Keski- ja Itä-Eurooppa -toimintaohjelman puitteissa asianomaisten ministeriöiden toimesta. Luonnos lähialueyhteistyösopimukseksi valmisteltiin ulkoasiainministeriössä. Sopimusluonnosta käsiteltiin 7 päivänä lokakuuta 1991 ulkoasiainministeri PaaVo Väyrysen koollekutsumassa kokouksessa, johon osallistuivat lähialueyhteistyön kannalta keskeisten ministeriöiden kansliapäälliköt samoin kuin neljän itärajaan rajoittuvan läänin maaherrat. Kokouksen osanottajilla oli mahdollisuus esittää kommenttejaan sopimusluonnokseen myös neuvotteluvaiheessa.

Suomen osapuolen luonnos lähialueyhteistyötä koskevaksi sopimukseksi luovutettiin Ve-

näjän edustajille lokakuussa 1991. Sopimus allekirjoitettiin kolmen neuvottelutapaamisen jälkeen Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992. Sopimus vastaa hyvin Suomen asettamia neuvottelutavoitteita. Myös Venäjän federaation samoin kuin Murmanskin, Karjalan, Pietarin ja Leningradin alueen edustajat ovat korostaneet sopimuksen merkitystä lähialueyhteistyön kehittämiseksi.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä ulkoasiainministeriössä.

2. Sopimuksen pääasiallinen sisältö

Sopimuksella määritellään oikeudelliset puitteet avustuluonteiselle yhteistyölle Murmanskin alueen, Karjalan tasavallan ja Pietarin sekä Leningradin alueen kehittämiseksi. Lisäksi luodaan tarvittavat järjestelyt viranomaisen suoraan yhteistoimintaa ja sen koordinoitua varten. Yhteistyötä voidaan harjoittaa lukuisilla molempia osapuolia kiinnostavilla aloilla, joista nimenomaisesti on mainittu keskinäisen kaupan edistäminen ja taloudellinen kehitys, luonnonvarojen hyväksikäyttö, maatalouden ja elintarviketuotannon kehittäminen, liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien parantaminen, tiedonvaihdon parantaminen, ympäristönsuojelu ja ydinvoimaloiden turvallisuuden parantaminen, hallinnon kehittäminen, terveydenhuolto ja sosiaaliturva, tutkimus ja tuotekehittely, matkailu, koulutus ja kulttuuri samoin kuin ystävyyskaupunki- ja ystävyyskuntatoiminta, urheilu ja nuorison yhteydet. Myös muista yhteistyöaloista voidaan sopia. Yhteistyö voi käsittää selvitysten ja tutkimusten tekemistä, hankkeiden valmistelua ja toteutusta, teknistä apua, yhteisyritysten perustamista tai muita yhteisesti soveltuvia yhteistyömuotoja.

Yhteistyön toteuttamista varten perustetaan lähialueyhteistyön kehittämisryhmä. Suomen osalta on suunniteltu, että ryhmä toimisi ulkoasiainministeriön puheenjohtajana. Ryhmän jäsenten enemmistön on tarkoitus edustaa yhteistyön kannalta keskeisiä ministeriöitä. Nykyisin lähialueyhteistyötä koordinoi valtiosihteeri Martti Ahtisaaren johtama kansliapäällikkötoimiston työryhmä, jonka kokouksiin myös Lapin, Oulun, Pohjois-Karjalan ja Kymen läänien maaherrat osallistuvat.

Toimivaltaiset viranomaiset eli Suomen osalta kustakin yhteistyöalasta vastaavat ministe-

riöt voivat sopimukseen sisältyvän valtuutuksen nojalla sopia keskenään sopimuksen toteuttamista koskevista kysymyksistä toimivaltansa ja käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa. Sopimuksentekovaltaa annetaan myös alueellisille ja paikallisille viranomaisille, jotka voivat kuitenkin sopia vain yhteistyön hankekohtaisesta toteuttamisesta. Lääninhallituksille, valtion piirihallintoviranomaisille ja kunnille sekä kuntainliitolle näin annettu rajoitettu sopimuksentekovalta vastaa ilmeistä käytännön tarvetta.

Sopimus toteuttaa osaltaan hallituksen Keski- ja Itä-Eurooppa -toimintaohjelmaa, jossa katsotaan, että Suomen kahdenvälisen yhteistyön tulee maamme omia lähtökohtia korostaen täydentää monenvälistä avustustoimintaa. Suomen kahdenvälinen toiminta keskittyy lähialueille Venäjällä ja Baltiassa, missä toimintaedellytyksemme ovat parhaat ja toiminta hyödyttää tehokkaimmin avun vastaanottajia. Suomen kannalta on tärkeää, että kehitysmaan lähialueilla on vakaata, ja taloudelliset kehityserot pienenevät. Valitsemalla tiettyjä yhteistyöaloja Suomella on mahdollisuus tarjota korkeatasoista ja kansainvälisesti kilpailukyistä asiantuntemusta. Samalla voidaan vähentää Suomeen heijastuvia kielteisiä ilmiöitä kuten ympäristön pilaantumista. Sopimusjärjestelyllä halutaan lisäksi edistää monipuolisten yhteistyösuhteiden kehittymistä ja kannustaa taloudellista toimintaa, joka pitkällä tähtäyksellä luo apua kestävämmän pohjan lähialueidemme kehitykselle. Kansainvälisessä kehitysyhteistyössä vakiintuneen käytännön mukaisesti on pyritty siihen, että avustuluonteisia hankkeita ei vastaanottajamaassa rasitettaisi veroilla, tulleilla ja muilla maksuilla.

Taloudelliset velvoitteet sisältyvät sopimuksen 6 artiklaan, jonka mukaan Suomen hallitus sitoutuu osallistumaan yhteistyön kustannuksiin tähän tarkoitukseen kunakin varainhoitovuonna varattujen määrärahojen puitteissa. Venäjän hallitus sitoutuu vastaavasti kaikin tavoin helpottamaan hankkeiden toteuttamista ja erityisesti parantamaan suomalaisten yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytyksiä sopimuksen tarkoittamilla yhteistyöalueilla. Hankkeisiin osallistuva suomalainen henkilöstö samoin kuin niihin liittyvät palvelut ja toimitukset vapautetaan hankekohtaisen sopimuksen mukaisesti kokonaan tai osittain Venäjälle maksettavista veroista, tulleista ja muista maksuista.

3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Suomen hallitus osallistuu yhteistyön kustannuksiin kunakin varainhoitovuonna tähän tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa. Sopimuksella sinänsä ei ole budjettivaikutuksia.

Vuosien 1991 ja 1992 tulo- ja menoarvioissa on varattu sopimuksen tarkoittamien lähialueiden avustamiseen yhteensä 160 miljoonaa markkaa lahjaluonteista apua. Määrärahat jakautuvat sektoreittain seuraavasti: ympäristöyhteistyö 60 miljoonaa markkaa, maatalousyhteistyö 50 miljoonaa markkaa, humanitaarinen apu 30 miljoonaa markkaa, koulutus ja tekninen apu 14 miljoonaa markkaa ja lähialueyhteistyön tukeminen 2 miljoonaa markkaa. Lisäksi ohjelma käsittää takuu- ja rahoitusjärjestelyjä. Sektoriviranomaiset vastaavat oman hallinnon alansa määrärahojen kohdentamisesta. Lähialueyhteistyön edistämiseen varattua 2 miljoonan markan määrärahaa on tarkoitus käyttää valtioneuvoston tarkemmin määrittelemien perusteiden mukaan lähialueita koskevien selvitysten, tutkimusten, hankevalmistelun ja teknisen avun rahoitukseen. Sisäasiainministeriö pyytää lääninhallituksilta esityksiä määrärahan käytöstä.

Sopimuksella ei ole organisatorisia vaikutuksia. Sen toteuttamista valvoo hallitustenvälinen elin, lähialueyhteistyön kehittämisryhmä, johon kumpikin osapuoli nimeää edustajansa.

Sopimuksella ei ole organisatorisia vaikutuksia. Sen toteuttamista valvoo hallitustenvälinen elin, lähialueyhteistyön kehittämisryhmä, johon kumpikin osapuoli nimeää edustajansa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklassa ilmaistaan sopimuksen tarkoitus, Suomen osallistuminen Venäjään kuuluvien lähialueidensa kehittämiseen. Suomessa mahdollisesti toteutettavat yhteishankkeet eivät siten kuulu sopimuksen piiriin.

2 artikla. Artiklan 1 kappale sisältää luettelon nimenomaan sovituista yhteistyöaloista. Yhteistyötä voidaan kuitenkin harjoittaa myös muilla yhteisesti sovittavilla aloilla. Artiklan 2 kappaleessa todetaan yhteistyön muodot. Artiklan 3 kappale koskee yhteistyöohjelmia, joita voidaan laatia yhteistyön suunnittelemiseksi ja koordinoimiseksi. Yhteistyöohjelmissa voidaan myös sopia yhteistyön laajentamisesta uusille aloille tai 2 kappaleessa mainitsemattomien yhteistyömuotojen käyttöönotosta.

3 artikla. Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolet perustavat lähialueyhteistyön kehittämisryhmän, johon kumpikin sopimuspuoli nimeää edustajansa. Kehittämisryhmä on siten hallitustenvälinen elin. Ryhmän keskeinen tehtävä on koordinoida yhteistyön toteutusta ja siten myös valvoa 3 ja 4 artiklan sisältämien valtuutusten nojalla viranomaistasolla tapahtuvaa sopimustoimintaa. Kehittämisryhmä laatii myös yhteistyöohjelmat, joiden kautta yhteistyötä voidaan laajentaa uusille aloille ja päättää sopimuksen liitteiden tarkistuksista.

Kehittämisryhmän valtuuksia laajentaa yhteistyötä uusille aloille rajoittaa yhtäältä yhteistyöalueiden rajaaminen Venäjän puolelle ja toisaalta liite 1, jossa yhteistyötä toteuttavat toimivaltaiset viranomaiset on lueteltu. Kukin viranomainen osallistuu yhteistyöhön toimivaltansa puitteissa. Yhteistyön laajentaminen sellaisille aloille, jotka eivät kuulu minkään liitteessä 1 mainitun viranomaisen toimivaltaan ei siten voi tulla kysymykseen. Liitteiden tarkistuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä lähinnä viranomaisten uudelleenjärjestelyistä tai nimen tai osoitteenmuutoksista johtuvia teknisluonteisia korjauksia.

Artiklan 2 kappale koskee liitteessä 1 lueteltuja toimivaltaisia viranomaisia. Suomen osalta toimivaltaisia viranomaisia ovat liitteessä mainitut ministeriöt, jotka voivat olla suorassa yhteydessä Venäjän toimivaltaisiin viranomaisiin ja sopia niiden kanssa sopimuksen toteuttamiseen liittyvistä kysymyksistä toimivaltansa ja käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa.

4 artikla. Artikla koskee alueellisten ja paikallisten viranomaisten eli liitteen 2 mukaan Suomessa lääninhallitusten, valtion piirihallintoviranomaisten sekä kuntien ja kuntainliittojen asemaa lähialueyhteistyössä. Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolet sitoutuvat edistämään yhteistyötä alueellisella ja paikalli-

sella tasolla ja ovat yhteydessä keskenään varmistaakseen, että alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla on tarpeelliseksi katsottavat edellytykset sopimuksessa tarkoitettuun yhteistyöhön. Yhteydenpito tapahtuu liitteessä 1 lueteltujen toimivaltaisten viranomaisten kautta tai lähialueyhteistyön kehittämisryhmässä.

Alueelliset ja paikalliset viranomaiset voivat artiklan 2 kappaleen mukaan olla myös suoraan yhteydessä keskenään sopimuksessa tarkoitettun yhteistyön hankekohtaiseen toteuttamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tällöin niiden on noudatettava oman maansa lainsäädäntöä ja muita määräyksiä. Alueelliset ja paikalliset viranomaiset voivat toimivaltansa ja käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa sopia keskenään yhteistyöhankkeiden toteuttamisesta. Sopimuksentekovalta on kuitenkin rajoitettu käytännössä varsin konkreettisiin, yhteistyöhankkeiden toteuttamiseen liittyviin kysymyksiin.

Alueellisia ja paikallisia viranomaisia koskeva sopimuksentekovaltuutus on sopimuskäytännössämme suhteellisen harvinainen. Lähin vertailukohta on vuonna 1977 tehty pohjoismainen sopimus kunnallisesta yhteistyöstä (SopS 1—2/1979). Tämän sopimuksen mukaan kunta ei saa siirtää julkista valtaa toisen pohjoismaan kunnalle, ja se vastaa itse sitoumuksistaan. Lähialueyhteistyösopimuksessa yhteistyöalueet on rajattu Venäjän puolelle, minkä vuoksi julkisen vallan siirtoa Venäjän viranomaisille ei tapahdu. Huolimatta 6 artiklan 1 kappaleesta, jonka mukaan sopimuspuolet myötävaikuttavat hankkeiden toteutumiseen yhteisesti, on lähialueyhteistyössäkin pääsääntönä se, että alueelliset ja paikalliset viranomaiset vastaavat itse sitoumuksistaan.

Näin rajoitettunakin artiklan 2 kappaleen määräyksen alueellisten ja paikallisten viranomaisten sopimustoimivallasta voidaan katsoa laajentavan niiden toimivaltaa ja siten kuuluvan lainsäädännön alaan.

Laitosten, yritysten ja yhteisöjen tekemät sopimukset ovat luonteeltaan yksityisoikeudellisia, eikä niihin tarvita Suomessa erillistä valtuutusta. Niiden mainitsemista artiklassa on kuitenkin pidetty tarpeellisenä Venäjän kannalta.

5 artikla. Artikla koskee sellaisia sopimuspuolten toimia, joilla yhteistyöhankkeiden valmisteluun ja toteuttamiseen liittyviä muodollisuuksia voidaan helpottaa voimassaolevan lainsäädännön puitteissa. Esimerkkeinä voidaan

mainita rajanmuodollisuuksien vähentäminen tai uusien rajanylityspaikojen avaaminen.

6 artikla. Artiklan 1 kappaleen mukaan Suomen hallitus sitoutuu osallistumaan yhteistyön kustannuksiin. Tästä käy ilmi sopimuksen tarkoittaman yhteistyön avustusluonne, koska kyse on Venäjään kuuluvien alueiden kehittämisestä yhteistyön avulla. Suomen hallitus ei kuitenkaan vastaa yksin yhteishankkeiden rahoituksesta, joihin liittyvistä kysymyksistä artiklan 2 kappaleen mukaan sovitaan erikseen. Suomen panos on lisäksi riippuvainen tähän tarkoitukseen kunakin vuonna osoitetuista määrärahoista. Venäjän hallitus sitoutuu parantamaan suomalaisten yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytyksiä Murmanskin alueella, Karjalan tasavallassa, Pietarissa ja Leningradin alueella. Tätä yleistä velvoitetta täsmennetään artiklan 3 kappaleessa, jonka mukaan yhteishankkeet samoin kuin niissä työskentelevä suomalainen henkilöstö vapautetaan hankekohtaisen sopimuksen perusteella kokonaan tai osittain veroista, tulleista ja muista maksuista mainituilla alueilla. Oikeudesta käyttää tai vuokrata maa-alueita tai luonnonvaroja sopimuksen tarkoittamilla yhteistyöalueilla sovitaan artiklan 2 kappaleen mukaisesti lähemmin erikseen.

Artiklan sisältämät sitoumukset ovat yksipuolisia, mikä johtuu siitä, että yhteistyötä toteutetaan vain Venäjän puolella. Esimerkiksi artiklan 3 kappaleen mukaiset vapautukset eivät koske Suomen lainsäädännön nojalla Suomeen maksettavia veroja, maksuja ja tulleja.

7 artikla. Artiklan mukaan sopimuksen liitteet ovat sen erottamaton osa. Liitteiden muutos vastaa siten sopimuksen muutosta, josta on sovittava hallitusten kesken. Liitteiden tarkistusta koskeva menettely on selostettu edellä 3 artiklan 1 kappaleen yhteydessä.

8 artikla. Artikla sisältää määräyksiä sopimuksen voimaantulosta ja sen irtisanomisesta. Sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi 6 kuukauden kuluttua irtisanomisilmoituksen saamisesta. Sopimuksen voimassaolon lakkaaminen ei kuitenkaan vaikuta sen nojalla aloitettuihin hankkeisiin, jotka saatetaan loppuun ikään kuin sopimus olisi voimassa.

2. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua sen jälkeen, kuin sopimuspuolet ovat ilmoitta-

neet toisilleen sopimuksen hyväksymisestä. Esi-tykseen liittyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus-kin.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja säätämisjärjestys

Sopimuksen 3 ja 4 artikkelit sisältävät sopi-muksentekovallan delegoimisen yhteistyöalojen toimivaltaisille viranomaisille samoin kuin alueellisille ja paikallisille viranomaisille.

Keskusviranomaisia koskeva valtuutus sopia oman toimialansa piiriin koskevista kysymyk-sistä toisen valtion vastaavan viranomaisen kanssa on varsin yleinen menettely nykyisessä sopimuskäytännössä, eikä sen yleensä ole kat-sottu vaativan eduskunnan suostumusta. Käsil-lä olevassa sopimuksessa yhteistyöalojen luet-lo on tosin varsin laaja, ja 3 artiklan 1 kappaleessa on annettu lähialueyhteistyön ke-hittämisryhmälle mahdollisuus edelleen laajen-taa sitä.

Niin kehittämisryhmän päätösten kuin viran-omaistason sopimusjärjestelyjenkin on vastat-tava sopimuksen yleistä tarkoitusta ja liitteessä 1 lueteltujen viranomaisten toimivaltaa, minkä vuoksi mahdollisuutta sopimuksen sovelta-misalan asialliseen muuttamiseen ei ole. Sopi-muksen 3 artiklan valtuutuksen voidaan kui-tenkin katsoa vaativan eduskunnan suostu-muksen poikkeuksellisen laajuutensa vuoksi.

Sopimuksen 4 artiklan 2 kappaleeseen sisäl-tyvän määräyksen sopimuspuolten alueellisten

ja paikallisten viranomaisten oikeudesta sopia keskenään yhteistyön hankekohtaisesta toteut-tamisesta voidaan katsoa laajentavan näiden viranomaisten toimialaa, minkä vuoksi sopi-mus on lainsäädännön alaan kuuluvia määrä-yksiä sisältävänä saatettava voimaan lailla. Koska sopimuksentekovallan delegoiminen alueellisille ja paikallisille viranomaisille koskee yksinomaan konkreettisten hankkeiden toteut-tamista Venäjällä viranomaisten toimivallan puitteissa, ja ottaen huomioon, että sopimuk-sentekovallan käyttöä sopimuksen mukaan val-votaan, hallitus katsoo, että sopimus voidaan hyväksyä tavallisessa lainsäätämisyjärjestykses-sä.

Kun säätämisyjärjestystä voidaan valtiosään-töoikeudellisesti pitää jossakin määrin tulkin-nanvaraisena sopimuksentekovallan siirtämisen osalta alueellisille ja paikallisille viranomaisille hallitus pitää suotavana, että perustuslakivalio-kunnan lausunto hankittaisiin.

Edellä olevan perusteella ja Hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välillä 20 päivänä tammikuuta 1992 yhteistyös-tä Murmanskin alueella, Karjalan tasa-vallassa, Pietarissa ja Leningradin alueel-la tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan sa-malla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

Venäjän federaation kanssa yhteistyöstä Murmanskin alueella, Karjalan tasavallassa, Pietarissa ja Leningradin alueella tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992 Suomen Tasavallan ja Venäjän Federaation välillä yhteistyöstä Murmanskin alueella, Karjalan tasavallassa, Pietarissa ja Leningradin alueella tehdyn sopimuksen määräykset ovat,

mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Vt. ulkoasiainministeri

Pääministeri *Esko Aho*

Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän
federaation hallituksen välinen

SOPIMUS

yhteistyöstä Murmanskin alueella, Karjalan
tasavallassa, Pietarissa ja Leningradin
alueella

Suomen tasavallan hallitus ja Venäjän fede-
raation hallitus, joita jäljempänä kutsutaan
sopimuspuoliksi

ottaen huomioon maidensa kansojen hyvän
ja luottamuksellisen naapurussuhteen,

pyrkimyksensä vastakin kehittää yhteisen
rajansa molemmin puolin kumpaakin osapuol-
ta hyödyttävää yhteistyötä,

vakuuttuneina siitä, että lähialueyhteistyö
avaa merkittäviä mahdollisuuksia Murmanskin
alueen, Karjalan tasavallan ja Pietarin sekä
Leningradin alueen kehittämiseen samoin kuin
Suomen ja Venäjän monimuotoisen kanssakäy-
misen laajentamiseen,

tarkoituksenaan rohkaista alueellisten viran-
omaisten yhteistyötä ja kehittää lähialueyhteis-
työn uusia muotoja,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Sopimuspuolet kehittävät ja laajentavat yh-
teistyötään Murmanskin alueella, Karjalan ta-
savallassa sekä Pietarissa ja Leningradin alu-
eella tarkoituksessa edistää näiden alueiden
tasapainoista kehitystä ottaen huomioon mo-
lempien sopimuspuolten edut.

СОГЛАШЕНИЕ

между Правительством Финляндской
Республики и Правительством
Российской Федерации о сотрудничестве
в Мурманской области, Республике
Карелия, Санкт-Петербурге и
Ленинградской области

Правительство Финляндской Республики и
Правительство Российской Федерации, име-
нуемые в дальнейшем "Договаривающиеся
Стороны",

принимая во внимание традиции добросо-
седства и доверия в отношениях народов
своих стран,

исходя из намерения и в дальнейшем раз-
вивать взаимовыгодное сотрудничество по
обе стороны общей границы,

будучи убежденными в том, что сотрудни-
чество сопредельных регионов будет созда-
вать большие возможности как для развития
Мурманской области, Республики Карелия,
Санкт-Петербурга и Ленинградской области,
так и для расширения разносторонних кон-
тактов между Финляндией и Россией,

стремясь поощрять сотрудничество между
региональными органами власти, а также
развивать новые формы сотрудничества меж-
ду сопредельными регионами,
договорились о нижеследующем:

Статья 1

Договаривающиеся Стороны будут разви-
вать и расширять сотрудничество в Мурман-
ской области, Республике Карелия, Санкт-
Петербурге и Ленинградской области в целях
содействия стабильному развитию этих ре-
гионов с учетом интересов обеих Договари-
вающихся Сторон.

2 artikla

Yhteistyötä harjoitetaan erityisesti seuraavilla aloilla: keskinäisen kaupan edistäminen, taloudellinen kehitys, luonnonvarojen hyväksikäyttö, maatalouden ja elintarviketuotannon kehittäminen, liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien parantaminen, tiedonvaihdon parantaminen, ympäristönsuojelu ja ydinvoimaloiden turvallisuuden parantaminen, hallinnon kehittäminen, terveydenhuolto ja sosiaaliturva, tutkimus ja tuotekehittely, matkailu, koulutus, kulttuuri, ystävyyskaupunki- ja ystävyyskuntatoiminta, urheilu sekä nuorison yhteydet. Yhteistyötä voidaan harjoittaa myös muilla yhteisesti sovitavilla aloilla.

Yhteistyö voi käsittää selvitysten ja tutkimusten tekemistä, hankkeiden valmistelua ja toteutusta, koulutusta, teknistä apua, yhteisyritysten perustamista sekä muita yhteisesti sovitavia yhteistyömuotoja.

Yhteistyön toteuttamista varten laaditaan tarvittaessa yhteistyöohjelmia, jotka sisältävät yhteistyön yleiset suuntaviivat ja joissa laajennetaan yhteistyötä uusille aloille tai määritellään uusia toimintamuotoja.

3 artikla

Sopimuspuolet perustavat lähialueyhteistyön kehittämisryhmän, jonka tehtävänä on koordinoita yhteistyön toteutusta, laatia yhteistyöohjelmia ja päättää tämän sopimuksen liitteiden tarkistuksista.

Kumpikin sopimuspuoli nimittää lähialueyhteistyön kehittämisryhmän oman osapuolen jäsenet, joista ne ilmoittavat toisilleen 30 päivän kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

Yhteistyön toteuttamisesta vastaavat edellä 2 artiklassa mainittujen yhteistyöalojen toimivaltaiset viranomaiset, jotka voivat olla suoras- sa yhteydessä ja sopia keskenään tämän sopimuksen toteuttamista koskevista kysymyksistä toimivaltansa ja käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa. Toimivaltaiset viranomaiset yksilöidään sopimuksen liitteessä 1.

Статья 2

Сотрудничество будет осуществляться прежде всего в следующих областях: содействие взаимной торговле, экономическое развитие, использование природных ресурсов, развитие сельского хозяйства и пищевой промышленности, улучшение транспортного сообщения и средств коммуникации, совершенствование обмена информацией, охрана окружающей среды и усовершенствование безопасности ядерных установок, совершенствование административного управления, здравоохранение и социальное обеспечение, научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы, туризм, обучение, культура, побратимские связи, спорт и контакты молодежи. Сотрудничество может осуществляться также в других совместно согласуемых областях.

Сотрудничество может включать в себя проведение научных и других исследований, подготовку и выполнение проектов, обучение, техническую помощь, создание совместных предприятий, а также другие совместно согласуемые формы сотрудничества.

В случае необходимости будут разрабатываться программы по осуществлению сотрудничества, в которых содержались бы общие направления сотрудничества, расширялся круг областей сотрудничества или определялись новые формы сотрудничества.

Статья 3

Договаривающиеся Стороны приняли решение создать Группу развития сотрудничества сопредельных регионов, которая будет координировать ход осуществления сотрудничества, составлять программы сотрудничества, а также вносить уточнения в приложения к настоящему Соглашению.

Каждая Договаривающаяся Сторона назначит своих членов в Группу развития сотрудничества сопредельных регионов, о чем они уведомят друг друга в течение 30 дней со дня вступления в силу настоящего Соглашения.

За осуществление сотрудничества отвечают компетентные органы в областях сотрудничества, предусмотренных статьей 2 настоящего Соглашения, которые могут осуществлять прямые контакты между собой и договариваться друг с другом в пределах своей компетенции и предоставляемых средств о вопросах, связанных с выполнением настоящего Соглашения. Список компетентных органов приведен в Приложении 1 к настоящему Соглашению.

4 artikla

Sopimuspuolet sitoutuvat edistämään kahdenvälistä yhteistyötä alueellisella ja paikallisella tasolla. Sopimuspuolet ovat 3 artiklan mukaisesti yhteydessä keskenään varmistaakseen, että alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla on tarpeelliseksi katsottavat edellytykset tässä sopimuksessa tarkoitettuun yhteistyöhön.

Alueelliset ja paikalliset viranomaiset, laitokset, yritykset ja yhteisöt voivat olla suoraan yhteydessä keskenään tässä sopimuksessa tarkoitetun yhteistyön hankekohtaiseen toteuttamiseen liittyvissä kysymyksissä oman maan lainsäädännön ja muiden määräysten puitteissa. Alueelliset ja paikalliset viranomaiset, jotka yksilöidään sopimuksen liitteessä 2, voivat sopia toimivaltansa ja käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa yhteistyön hankekohtaisesta toteuttamisesta.

5 artikla

Sopimuspuolet pyrkivät lainsäädäntönsä ja määräystensä puitteissa helpottamaan tämän sopimuksen nojalla tapahtuvan yhteistyön valmisteluun ja sen toteuttamiseen liittyviä muodollisuuksia.

6 artikla

Sopimuspuolet myötävaikuttavat tässä sopimuksessa tarkoitettujen hankkeiden toteutukseen yhteisesti. Suomen tasavallan hallitus sitoutuu osallistumaan yhteistyön kustannuksiin tähän tarkoitukseen kunakin varainhoitovuonna varattujen määrärahojen puitteissa. Venäjän federaation hallitus sitoutuu kaikin tavoin helpottamaan hankkeiden toteuttamista ja erityisesti parantamaan suomalaisten yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytyksiä tämän sopimuksen tarkoittamilla yhteistyöalueilla.

Yhteishankkeiden rahoitukseen liittyvistä kysymyksistä samoin kuin oikeudesta käyttää (vuokraus-, konsessio- tai muilla ehdoin) maa-alueita tai luonnonvaroja sopimuksen tarkoittamilla yhteistyöalueilla sovitaan erikseen.

Статья 4

Договаривающиеся Стороны обязуются содействовать развитию двустороннего сотрудничества на региональном и местном уровнях. Договаривающиеся Стороны осуществляют в соответствии со статьей 3 контакты между собой с целью обеспечения региональным и местным органам власти достаточных предпосылок для осуществления сотрудничества, предусмотренного настоящим Соглашением.

Региональные и местные органы власти, учреждения, предприятия и общества могут осуществлять прямые контакты между собой для рассмотрения вопросов, связанных с осуществлением конкретных проектов сотрудничества, предусмотренного настоящим Соглашением, в соответствии с законами и постановлениями, действующими в каждой из стран. Региональные и местные органы власти, список которых приведен в Приложении 2 к настоящему Соглашению, могут в пределах своей компетенции и предоставляемых средств, договариваться между собой об осуществлении конкретных проектов сотрудничества.

Статья 5

Договаривающиеся Стороны будут стремиться в пределах своих законов и постановлений содействовать облегчению формальностей, связанных с подготовкой и осуществлением сотрудничества в соответствии с настоящим Соглашением.

Статья 6

Договаривающиеся Стороны совместно будут содействовать выполнению проектов, предусмотренных настоящим Соглашением. Правительство Финляндской Республики обязуется участвовать в возмещении расходов сотрудничества в пределах ассигнований, предоставляемых на каждый бюджетный год для этой цели. Правительство Российской Федерации обязуется содействовать всеми возможными мерами облегчению осуществления проектов, а особенно улучшению условий деятельности финских фирм в предусмотренных настоящим Соглашением регионах.

Вопросы, связанные с финансированием проектов по сотрудничеству, а также вопросы, связанные с правом использования/в том числе на условиях аренды, концессии или других форм/ земельных участков или

Ne hankkeet, jotka toteutetaan tämän sopimuksen perusteella samoin kuin niissä työskentelevä suomalainen henkilöstö ja niihin liittyvät toimitukset ja palvelukset vapautetaan kokonaan tai osittain veroista, tulleista ja muista maksuista tämän sopimuksen tarkoittamilla yhteistyöalueilla, niin kuin kussakin tapauksessa erikseen sovitaan.

7 artikla

Tämän sopimuksen liitteet ovat sen erottamaton osa.

8 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua sen jälkeen, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että voimaantulon oikeudelliset edellytykset on täytetty.

Sopimus on voimassa toistaiseksi, ellei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sitä kirjallisesti. Sopimus lakkaa olemasta voimassa kuuden kuukauden kuluttua kirjallisen irtisanomisilmoituksen saamisesta.

Sopimuksen voimassaolon lakkaaminen ei vaikuta sen nojalla aloitettuihin hankkeisiin, jotka saatetaan loppuun, kuten niistä on sovittu.

Tehty Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992 kahtena suomen- ja venäjänkielisenä kappaleena molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Paavo Väyrynen

Venäjän federaation
hallituksen puolesta

P. Aven

природных ресурсов в предусмотренных Соглашением регионах, будут согласованы отдельно.

Проекты, которые будут осуществляться на основе настоящего Соглашения, а также работающий на них финский персонал и связанные с ними поставки и услуги освобождаются, частично или полностью, от налогов, таможенных сборов, пошлин и прочих платежей в регионах, предусмотренных в настоящем Соглашении, на основе решений, принимаемых в каждом конкретном случае.

Статья 7

Приложения к настоящему Соглашению являются его неотъемлемой частью.

Статья 8

Настоящее Соглашение вступит в силу через 30 дней после того, как Договаривающиеся Стороны уведомят друг друга о выполнении юридических процедур, необходимых для вступления его в силу.

Настоящее Соглашение будет оставаться в силе до тех пор, пока одна из Договаривающихся Сторон не денонсирует его, уведомив об этом в письменной форме другую Договаривающуюся Сторону за шесть месяцев.

Прекращение действия настоящего Соглашения не будет влиять на осуществление проектов, выполняемых в соответствии с настоящим Соглашением, реализация которых будет продолжена на согласованных условиях.

Совершено в Хельсинки 20 января 1992 года в двух подлинных экземплярах, каждый на финском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

За Правительство
Финляндской Республики

Пааво Вяйрюнен

За Правительство
Российской Федерации

П. Авен

Liite 1

Приложение 1

Täsmennys 3 artiklaan

Уточнение к статье 3

Toimivaltaisista viranomaisista ovat

Компетентные органы власти:

Suomen osalta

В Финляндской Республике

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Aleksanterinkatu 4
PL 239
00171 Helsinki

Министерство торговли и промышленности
Александринкату 4
Пл 239
00171 Хельсинки

Liikenneministeriö
Eteläesplanadi 16
PL 235
00131 Helsinki

Министерство транспорта
Этеляеспланади 16
Пл 235
00131 Хельсинки

Maa- ja metsätalousministeriö
Hallituskatu 3 A
PL 232
00171 Helsinki

Министерство сельского и лесного хозяйства
Халлитускату 3А
Пл 232
00171 Хельсинки

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10
PL 1
00131 Helsinki

Министерство юстиции
Этеляеспланади 10
Пл 1
00131 Хельсинки

Opetusministeriö
Meritullinkatu 10
PL 293
00171 Helsinki

Министерство просвещения
Меритуллинкату 10
Пл 293
00171 Хельсинки

Sisäasiainministeriö
Kirkkokatu 12
PL 257
00171 Helsinki

Министерство внутренних дел
Кирккоку 12
Пл 257
00171 Хельсинки

Sosiaali- ja terveysministeriö
Snellmaninkatu 4-6
PL 267
00171 Helsinki

Министерство социального обеспечения и здравоохранения
Снеллманинкату 4-6
Пл 267
00171 Хельсинки

Työministeriö
Eteläesplanadi 4
Pl 524
00101 Helsinki

Ulkoasiainministeriö
Merikasarmi
Pl 176
00161 Helsinki

Valtiovarainministeriö
Aleksanterinkatu 3
Pl 286 ja 287
00171 Helsinki

Ympäristöministeriö
Ratakatu 3
Pl 399
00121 Helsinki

Министерство труда
Этеляеспланади 4
Пл 524
00101 Хельсинки

Министерство иностранных дел
Мерикасарми
Пл 176
00161 Хельсинки

Министерство финансов
Александринкату 3
Пл 286 йа 287
00171 Хельсинки

Министерство окружающей среды
Ратакату 3
Пл 399
00121 Хельсинки

Venäjän federaation osalta

Murmanskin alueen hallinto
183006 Murmansk
pr. Lenina 75

Karjalan tasavallan ministerineuvosto
Petroskoi
pr. Lenina 19

Pietarin kaupungin hallinto
193311 Pietari
Suvorovskij pr. 67

Leningradin alueen hallinto
193311 Pietari
Suvorovskij pr. 67

В Российской Федерации

Администрация Мурманской области
183006, г. Мурманск, пр. Ленина, 75

Совет Министров Республики Карелия
г. Петрозаводск, пр. Ленина, 19

Администрация г. Санкт-Петербурга
193311, г. Санкт-Петербург
Суворовский пр., 67

Администрация Ленинградской области
193311, г. Санкт-Петербург,
Суворовский пр., 67

Täsmennys 4 artiklaan

Уточнение к статье 4

Alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla tarkoitetaan

Региональные и местные органы власти:

Suomen tasavallassa

В Финляндской Республике

lääninhallituksia, asianomaisia valtion piiri-
hallintoviranomaisia sekä kuntia ja kuntainliit-
toja.

губернские правления, соответствующие го-
сударственные окружные органы власти,
коммуны и союзы коммун

Venäjän federaatiossa

В Российской Федерации

Murmanskin alueen hallintoa
183006 Murmansk
pr. Lenina 75

Администрация Мурманской области
183006, г. Мурманск, пр. Ленина, 75

Karjalan tasavallan ministerineuvostoa
Petroskoi
pr. Lenina 19

Совет Министров Республики Карелия
г. Петрозаводск, пр. Ленина, 19

Pietarin kaupungin hallintoa
193311 Pietari
Suvorovskij pr. 67

Администрация г. Санкт-Петербурга
193311, г. Санкт-Петербург
Суворовский пр., 67

Leningradin alueen hallintoa
19311 Pietari
Suvorovskij pr. 67

Администрация Ленинградской области
193311, г. Санкт-Петербург,
Суворовский пр., 67

